



Brutal enkelhet



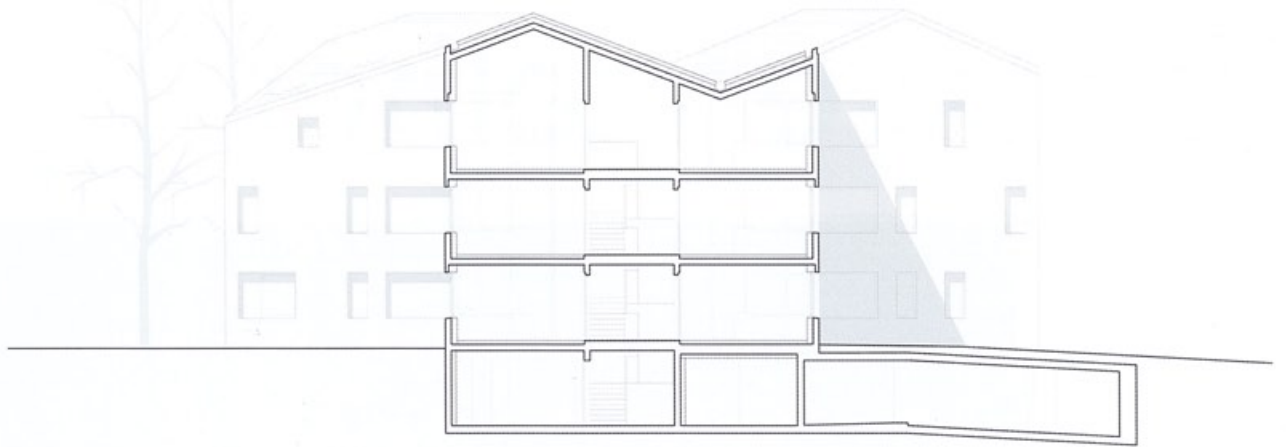
Avskurna parallelepipeder i treklöverform. Genèvekontoret Lacroix Chessex må ha en avancerad bild av enkelhet, men i själva verket är detta lägenhetskomples en blandning av flärdfrihet och lyx, baserat på sunt förnuft.

Text **Anders Modig**

Arkitekt **Lacroix Chessex Architectes**

Projekt **Saint-Sulpice**

Foto **Tonatiuh Ambrosetti**



Sektion



TRE HUS PÅ SAMMA GATA i utkanten av Lausanne. Om råkar ha vägarna förbi i Saint-Sulpice, så kan du av en slump följa Genèvekontoret Lacroix Chessex Architects utveckling utan att passera gå. Det senaste, ett hus med sex lägenheter som stod färdigt 2016, har formen av treklöver.

– Huset står på en enkel, urban tomt med fantastiska träd. Och vi insåg att vi kunde göra en form som spelar med träden, och samtidigt räddar dem, säger Simon Chessex som grundade kontoret tillsammans med Hiéronyme Lacroix 2005.

Husets organiska form är inget nytt i sig. Men sällan ser man en sådan blandning av organiska idéer och strikt geometriska vinklar. Kontoret beskriver husets form som två parallelepiped-rektanglar (tredimensionella romber), toppade med två parallella takåsar i sydostlig riktning. Sedan har man tagit en kakform och stansat ut en treklöver med vinkelräta löv.

Sammanlagt rör det sig om 800 kvadratmeter boendeyta, uppdelat på sex lägenheter. Varje våning har två 4,5-rumslägenheter med spegelvända ytor och rum, uppdelat på tre sovrum, två badrum samt kök med öppen planlösning som smälter samman med vardagsrummet. Den ovanliga formen ger relativt stora lägenheter – du kan dra en diagonal som mäter hela 21 meter från det norra sovrumsfönstret till balkongen i söderläge.

– Varje lägenhet har fem riktningar, vilket gör att du har massor av naturligt ljus från tidig morgon till sen kväll. Och från nordöst eller nordväst kan du se in i din egen lägenhet, vilket är en fantastisk kvalitet, menar Simon.

Den enkla betongfasaden med väl synliga skarvar och plankspår döljer inga tekniskt avancerade lösningar.

– Eftersom huset har en avancerad form ville vi ha en enkel byggteknik. Vill du ventileras så öppnar du fönstret. Vi ville inte heller göra någon perfekt fasad à la Tadao Ando, vi hatar perfektion. Det ska inte vara för vackert, vi föredrar enkelt och brutalt. Därför har vi använt samma betong som man använder till parkeringshus. Självklart kommer fasaden bli skitigare med tiden, men det kan man leva med, och viss skit kan man tvätta bort om det skulle behövas. Livet är inte perfekt, saker och ting rör på sig, saker och ting förändras. Ett hus är inte ett industriellt objekt som en bil, där allt är tillverkat av maskiner och perfekt. Nej, ett hus är gjort för hand., och jag älskar att se små skavanker. Självklart kontrollerar vi geometrin genom hela byggprocessen. Naturligtvis gör vi allt så perfekt det går, med exakta mått och exakt placering av paneler och snickerier. Men sedan så

måste man våga lämna materialet på egen hand.

Fasadens enkelhet vägs upp av ett frikostigt användande av ek, vilket blir en kontrasterande lyx. Ek-snickerierna används dock bara i kärnan: i trappan, hissen, köket, på verandan och i de 1,5 meter höga fönstren. Det dualistiska spelet mellan betongbrutalism och finess förstärks av lägenheternas i övrigt vita väggar och jämna ytor. Bortom kärnan och fönstrens givna material var det upp till ägarna att bestämma material – vilket ledde till golv av slipad betong, travertin och trä. De rektangulära köksöarna är ömsom vita, ömsom klädda med rostfritt stål.

– Det var viktigt att skapa en tillräckligt stark arkitektur som klarar av den typen av variation, arkitektur som behåller samma anda med olika material, säger Simon.

I mitten av sydfasaden finns små diamantformade verandor med golv, väggar och tak av ek. De är försedda med fönster, men har ingen värme. Dessa träklädda vinterträdgårdar suddar ut gränserna mellan inne och ute på ett närmast japanskt vis, och är ett "litet trick". De räknas nämligen som biyta och blir därmed bonusutrymmen bortom tomtens maximerade bygglov. Ytterligare en geometrisk schweizifiering av österländska idéer är den stiliserat S-formade gången, som leder till huvudentrén. Dess form skapar ett mellanrum till garagedriften och får dig att sakta ner genom att inte vara för frontal.

– Genom dess placering ser du också östra vingen – när du ser byggnaden från olika vinklar så upptäcker du massa nya saker. Först när du har gått runt 360 grader så förstår du hela formen, säger han nöjt.

Lacroix Chessex har i dag 23 anställda, och med lägenhetshuset i Saint-Sulpice tog de sig an nya utmaningar: De var totalentreprenörer för första gången. Det handlade inte om att tjäna mer pengar, utan att de inte ville kompromissa med sin arkitektur. Olyckskorparna var många och högljudda, framför allt mäklare menade att det skulle vara ett "osäljbart" och "omöjligt" projekt.

– Mäklare är som bilförsäljare! De vill ha enkla projekt som är lätta att sälja, och om de kan ändrar de på dina projekt för att passa deras agenda. Det är ofattbart att så många marknads-krafter är emot god arkitektur, säger Simon.

– I slutändan hittade vi sex ägare på två minuter. Folk vill ha något speciellt med speciella kvaliteter – Schweiz är ett paradis för arkitekter! Här finns ett medvetande, support från politiker, här finns kunder, man får bygglov för bra projekt och folk är villiga att betala för kvalitet. Jag vet

hur det är i Sverige – i jämförelse med Sverige är Schweiz verkligen ett paradis, säger Simon som är gift med en halvsvenska.

Det blev inte dyrare för köparna om man ser till ytor. Tvärtom.

– Vi behövde inte betala procent på försäljningen, på byggnationen, på material. Vi behövde inte heller göra dyrbara prospekt till försäljningen, förklarar Simon.

Som arkitekt är Simon Chessex alltid rädd för att göra något som är tråkigt.

– Men det får inte bli någon slags Disneyland-Hollywood-cheesecake. Ett projekt är lyckat om du inte förstår det på två sekunder, för då blir du uttråkad efter två sekunder, säger han.

Han är dock lika rädd för att skapa elitära, intellektuella, konceptuella statements. Han menar att god arkitektur måste tillåta ambiguitet, och med tiden låta dig upptäcka saker som du inte förstod från början.

– För oss handlar det om att med sunt förnuft skapa rätt resultat utifrån givna parametrar. Att vara befriade från skolor, dogmatiska rörelser och ismer hjälper oss att skapa bra arkitektur, eftersom vi inte behöver följa begränsande recept eller koncept. På så vis har vi mycket mer frihet att göra vad vi vill.

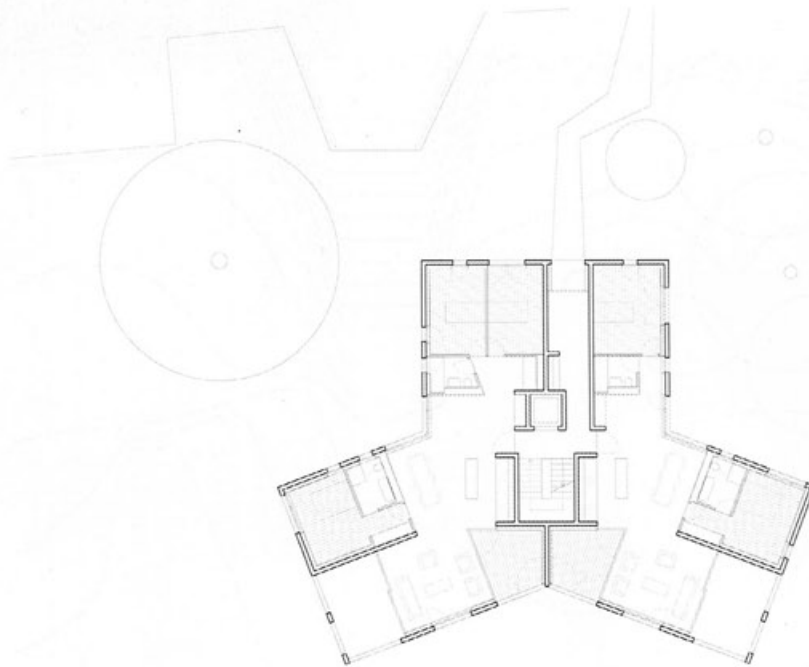
Vilka är då Lacroix Chessex' två andra hus på gatan? Till öster om lägenhetshuset står Villa Sabbatini från 2006, som har vissa likheter med amerikanska Case Study-hus från 1950-talet. Till väster hittar du Guignet House, som genomgått en transformering från lantligt, tidigt 1900-tal till en inre skeppsmetafor för de segelentusiastiska ägarna. De tre helt olika projekten visar både på olika förutsättningar och att kontoret inte hade någon aning om att de skulle komma att göra tre projekt på samma gata. Visst, de tre byggnaderna bildar ett collage med en sammanhängande attityd. Man kan också rentav ana en gemensam signatur. Men varje projekt har sin egen historia, sin egen strategi. Gott så.

– Om någon i framtiden kommer och säger att Lacroix Chessex Architects är en del av en schweizisk rörelse? Det är klart att vi är präglade av vår omgivning, av schweizisk kultur, av schweizisk historia. Men varje projekt börjar från noll. I Saint-Sulpice har vi en mix av organiskt och strikt kontextuellt tänkande på grund av att vi spelade med träden! Man får aldrig vara generisk, man måste alltid vara specifik för varje sajt. Naturligtvis skulle det gå att göra ett sådant här hus någon annanstans – men då skulle det totalt förlora poängen, säger Simon Chessex. ■

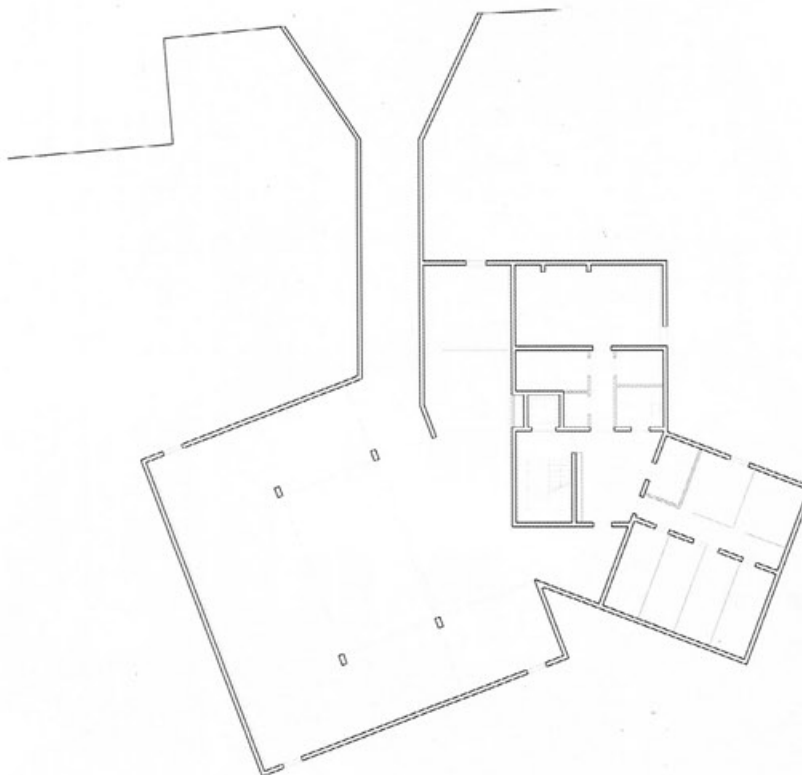








Plan 0



Plan -1





Kategori	Bostäder
Projekt	Saint-Sulpice
Adress	Saint-Sulpice, Lausanne, Schweiz
Arkitekt	Lacroix Chessex Architectes
Yta	800 kvadratmeter
Färdigställt	2016
Foto	Tonatiuh Ambrosetti

Situationsplan

